

Európska integrácia a rozširovanie Európskej únie

– Výučbové poznámky –

Obsah

1	Úvod	3
2	Plán 1. lekcie: História EÚ dodnes	5
3	Plán 2. lekcie: Učenie sa o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ	8
4	Plán 3. lekcie: Ako prebieha proces rozširovania?	13
5	Ďalšie výučbové materiály.....	17
6	Kľúč odpovedí.....	19
7	Ďalšie zdroje – Žiaci vo veku 10 až 12 rokov	21
8	Ďalšie zdroje – Žiaci vo veku 13 až 15 rokov	28

1 Úvod

Európska komisia vyvinula náučnú hru „Putovanie po EÚ – Objaviteľská cesta“, ktorá podnecuje žiakov, aby sa dozvedeli viac o Európskej únii, jej súčasných členských štátoch a krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti (takzvané kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny, t. j. Albánsko, Bosna a Hercegovina, bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, Kosovo*, Čierna Hora, Srbsko a Turecko). Hra pokrýva rôzne témy, napríklad históriu, geografiu a kultúru, ako aj všeobecné fakty o EÚ a o tom, ako funguje proces rozširovania (t. j. ako sa krajiny môžu stať členmi EÚ).

Učenie sa o histórii EÚ, jej rozširovaní od začiatku integrácie v 50. rokoch minulého storočia dodnes a o krajinách, ktoré sa chcú pripojiť k EÚ v budúcnosti, pomôže žiakom usporiadať si veci do súvislostí a pochopiť, že Európska únia sa v priebehu času vyvíjala, a to nielen geograficky, ale aj ekonomicky a politicky.

Čo je rozširovanie Európskej únie a prečo je táto téma relevantná pre moju triedu?

EÚ bola vždy budovaná ako projekt mieru a stability na európskom kontinente. Tieto aspirácie časom presvedčili ďalšie a ďalšie krajiny, aby sa pripojili k šiestim zakladajúcim členom. EÚ v súčasnosti tvorí 28 členských štátov a jej dvere sú otvorené pre ďalšie európske krajiny, ktoré k nej chcú pristúpiť a zaviazajú sa podporovať mier, demokraciu, stabilitu a prosperitu.

Bez ohľadu na krajinu EÚ, v ktorej žiaci žijú, sú všetci Európania, to znamená, že majú spoločné hodnoty, spoločnú históriu a kultúru. Sú v súlade s mottom Európskej únie „zjednotení v rozmanitosti“.

Čo poskytujú tieto výučbové poznámky?

Výučbové poznámky sprevádzajú náučnú hru „Putovanie po EÚ – Objaviteľská cesta“ a ich cieľom je poskytnúť podkladové materiály pre učiteľov, ktorí chcú používať hru a zamerať sa na témy rozširovania EÚ v triede, pretože poskytujú ďalšie informácie o týchto predmetoch na úrovni vhodnej pre mládež vo veku 10 až 15 rokov.

---

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

Tento balík obsahuje plány troch lekcí, ktoré ponúkajú nápady na podnecovanie študentov k tomu, aby pracovali s témou európskej integrácie a rozširovania Európskej únie (EÚ) zmysluplným a zábavným spôsobom. Tieto lekcie umožnia triede úspešne prejsť históriou EÚ dodnes, zavedú žiakov do krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti, a ponúknu podrobné a dostupné vysvetlenie politiky rozširovania EÚ vrátane kritérií členstva a krokov v prístupovom procese.

Činnosti navrhnuté v pláne jednotlivých lekcí sú rozmanité a sprevádzajú ich jasné a jednoducho dostupné materiály, ktoré sa dajú prispôbiť tak, aby boli vhodné pre každú triedu. Multimediálne a vizuálne prvky vrátane náučnej hry prispievajú k tomu, aby bol obsah dostupnejší širokej škále vekových skupín a skupín schopností s cieľom podnietiť študentov k tomu, aby sa dozvedeli viac o krajinách a inštitúciách EÚ pútavým spôsobom. Zaradenie diskusií v skupinách a v triede ako spôsobu revidovania obsahu poskytuje študentom príležitosť preskúmať a porovnať si perspektívy prebraných tém. Takisto pomáha učiteľovi posúdiť účinnosť činností a použitých materiálov.

Tento balík obsahuje množstvo podporných informácií vrátane tém na diskusiu pre učiteľov s podrobnými informáciami o súvislostiach na doplnenie obsahu, ktorý je k dispozícii študentom priamo. Činnosti a nápady na domáce úlohy sú ponúkané spolu so základnými učebnými plánmi s návrhmi na spôsoby interakcie s témami pútavým, kreatívnym a sebavedomým spôsobom.

2 Plán 1. lekcie: História EÚ dodnes

Oblasť

28 súčasných členov EÚ a niekoľko vln rozšírenia, ktoré viedli k dnešnej Európskej únii

Ťažiskový predmet

História

Vzdelávacie ciele

Na konci lekcie budú žiaci

- mať prehľad o 28 členských štátoch EÚ,
- vedieť, že súčasní členovia vstúpili do EÚ prostredníctvom prístupového procesu a dozvedia sa, kedy sa uskutočnili jednotlivé vlny pristúpenia s ktorými krajinami,
- vedieť, že Európska únia sa v priebehu času vyvíjala do svojej súčasnej podoby a že tento proces vývoja ešte prebieha.

Typy cvičení

Kvíz, spájanie, diskusia.

Príprava a materiály

- ✓ Fotokópia pracovného listu *História EÚ dodnes* (pre každého žiaka jedna)
- ✓ Mapa súčasných členských štátov EÚ a región rozširovania (pozri Ďalšie zdroje)
- ✓ Putovanie po EÚ – Objaviteľská cesta, náučná hra o rozširovaní EÚ

Krok 1: Úvodná aktivita: kvíz 8 minút

Žiakov rozdeľte do skupín s 3 až 5 žiakmi. Povedzte žiakom, aby vymenovali čo najviac krajín EÚ za 2 minúty. Výsledky zaznamenávajúte na tabuľu, píšete len správne odpovede. Tím, ktorý sa dostane najbližšie k počtu 28, je víťaz. V prípade pokročilejších skupín odpočítavajte body, ak krajina nie je v EÚ.

Správne odpovede:

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

Téma na diskusiu: PREHLBOVANIE A ROZŠIROVANIE EURÓPSKEJ ÚNIE

História EÚ je dôkazom toho, že neexistuje rozpor medzi rozširovaním Únie a prehĺbovaním jej integrácie. EÚ urobila oboje. Európska únia bola vytvorená krátko po skončení druhej svetovej vojny, keď boli európske krajiny odhodlané už nikdy nedopustiť, aby sa také dramatické konflikty zopakovali. Prvým krokom na dosiahnutie tohto cieľa bola podpora hospodárskej spolupráce. Podpora bola založená na myšlienke, že vzájomná spolupráca krajín znižuje riziko ich vzájomného konfliktu. Projekt hospodárskej spolupráce sa začal v roku 1951, keď šesť krajín založilo Európske spoločenstvo uhlia a ocele. Neskôr v roku 1957 zároveň vytvorili Európske hospodárske spoločenstvo a Európske spoločenstvo pre atómovú energiu. Týmito krajinami boli: Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko a Taliansko.

Odvtedy sa k EÚ pripojilo ďalších 22 krajín vrátane historicky najväčšieho rozšírenia v roku 2004, ktoré po desaťročiach prinieslo opätovné zjednotenie Európy.

Členské štáty sa postupne rozhodli rozšíriť hospodársku spoluprácu na ďalšie oblasti vrátane politickej spolupráce. Vďaka tomu všetkému dnes môžeme hovoriť o Európskej únii (EÚ).

Postupom času EÚ vyvinula jednotný trh, vytvorila schengenský priestor cestovania bez pasu, prijala euro, vytvorila nový model hospodárskeho riadenia a vyvinula množstvo iných nových politík, napríklad v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a zmeny klímy, vnútornej bezpečnosti a silnejšej zahraničnej politiky.

Krok 2: Spájanie členských štátov EÚ do „vln rozšírenia“ (t. j. rok, v ktorom vstúpili do EÚ) 10 minút

Žiaci pracujú v rovnakých skupinách s 3 až 5 žiakmi. Každý žiak dostane pracovný list *História EÚ dodnes*¹. Pracujú spolu, aby spojili každú krajinu alebo skupinu krajín s príslušnou farbou na mape, a potom rozmýšľajú o roku, v ktorom jednotlivé krajiny vstúpili do EÚ. Každá farba zodpovedá skupine krajín, ktoré vstúpili do EÚ v rovnakom roku.

- ⇒ Na hodinách zameraných na geografiu po identifikácii skupín krajín, ktoré vstúpili do EÚ v rovnakom roku, požiadajte žiakov, aby umiestnili názvy krajín na mapu. V pokročilejších skupinách sa môžu pridávať aj hlavné mestá.

Krok 3: Kontrola porozumenia 5 minút

Zobrazte mapu EÚ, ktorá obsahuje označenia členských štátov a dátumy ich vstupu. Požiadajte deti, aby skontrolovali odpovede vo svojich pracovných listoch a opravili podľa potreby. Porovnajte výsledky, aby ste videli, s ktorými krajinami boli deti menej oboznámené/s ktorými bolo oboznámených viac detí.

Krok 4: Diskusia 5 minút

Podniette deti, aby ako celá trieda diskutovali o mapách.

Príklady otázok na diskusiu:

- *Keď sa pozriete na mapu Európskej únie, je tam niečo, čo vás prekvapí? Ak áno, prečo?*
- *Sú krajiny, o ktorých ste nevedeli, že sú členmi EÚ, ale sú?*
- *Sú krajiny, o ktorých ste si mysleli, že sú členmi EÚ, ale nie sú?*

- ⇒ Upozorňujeme, že posledná otázka slúži na zvýšenie pozornosti a na to, aby deti premýšľali o krajinách, ktoré sa chcú stať členmi EÚ. Učiteľ môže poskytnúť viac informácií o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti.

Krok 5: Hra 12 minút

Žiakom pridajte členské štáty a krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti (kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny). Požiadajte každého žiaka, aby hral hru – buď v triede, alebo doma na domácu úlohu. Žiaci by si mali poznačiť najzaujímavejšiu alebo najprekvapivejšiu skutočnosť, ktorú sa naučili pri hraní hry.

Krok 6: Záverečné cvičenie 5 minút

Chodte po triede a požiadajte každého žiaka, aby sa podelil o najzaujímavejší alebo najprekvapivejší fakt, ktorý si zapamätal z hry.

Nepovinné: Učitelia môžu požiadať žiakov, aby sa zamerali na niečo konkrétne z hry, čo považovali za zaujímavé, napríklad kultúrne fakty alebo gastronomické špeciality. Žiaci potom hľadajú viac informácií o tejto veci a pripravujú si o nej krátku prezentáciu pre triedu.

---

¹ Pozri Ďalšie zdroje.

3 Plán 2. lekcie: Učenie sa o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ

Oblasť

Učenie sa o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti, t. j. kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách

Ťažiskový predmet

Geografia/spoločenské vedy

Vzdelávacie ciele

Na konci lekcie budú žiaci

- vedieť, ktoré sú kandidátske alebo potenciálne kandidátske krajiny pre budúce členstvo v EÚ,
- mať vedomosti napr. o životnom prostredí, hospodárstve a kultúre týchto krajín.

Typy cvičení

Diskusia, vyhľadávanie informácií, prezentácie

Príprava a materiály

- ✓ Súbor fotografií z kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín (výstava *Takí podobní, takí odlišní, takí európski*)
  - ✓ Hárky papiera A3 pre žiakov na použitie pri vypracúvaní odpovedí
  - ✓ Pracovný list *Označovanie krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti* (jedna fotokópia pre každého žiaka)
  - ✓ Pracovný list *Nájdí fakty* (jedna fotokópia pre každého žiaka)
  - ✓ Náučná hra o rozširovaní EÚ *Putovanie po EÚ – Objaviteľská cesta*
-

Téma na diskusiu: Ako prebieha proces rozširovania a kto rozhoduje?

ROZŠIROVANIE EÚ A JEHO ZÁKLADNÉ ZÁSADY

Rozširovanie Európskej únie:

Politika rozširovania EÚ je investíciou v záujme mieru, bezpečnosti a stability v Európe. Poskytuje zintenzívnené ekonomické a obchodné príležitosti ku vzájomnému prospechu členských štátov EÚ a štátov, ktoré sa o členstvo usilujú. Perspektíva členstva v EÚ má na dotknuté krajiny silný transformačný účinok, ktorý zanecháva pozitívne demokratické, politické, ekonomické a spoločenské zmeny.

Najnovšie rozšírenia o krajiny strednej a východnej Európy otvorili občanom, spoločnostiam, investorom, spotrebiteľom a študentom z nových aj zo starších členských štátov EÚ mnohé nové príležitosti. Obchod a investície sa zvýšili. Jednotný trh EÚ je najväčší trh na svete. Zahŕňa 500 miliónov občanov a vytvára 23 % svetového HDP.

Rozširovanie je prísny, ale spravodlivý proces založený na stanovených kritériách a získaných poznatkoch z minulosti. Každá krajina, ktorá chce vstúpiť do EÚ, sa posudzuje na základe jej vlastných zásluh tak, aby dostávala stimuly na vykonávanie rozsiahlych reforiem. To znamená, že každá krajina napreduje smerom k členstvu v EÚ takým tempom, ktoré diktujú jej vlastné výsledky pri plnení podmienok a štandardov EÚ. Žiadne skratky či jednoduché riešenia nie sú dovolené, keďže v dlhodobom horizonte by neprospeli ani krajinám ašpirujúcim na členstvo v EÚ, ani samotnej EÚ. Základné oblasti, ktoré sú hodnotené a podporované s cieľom zabezpečiť, aby boli krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, dobre pripravené, sú: **právny štát, základné práva, posilnenie demokratických inštitúcií**, ako aj **hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť**. V tom sa odzrkadľuje dôležitosť, ktorú EÚ pripisuje svojim základným hodnotám a všeobecným politickým prioritám.

So zužitkovaním poznatkov získaných v minulosti **je proces pristupovania dnes prísnejší a komplexnejší a sústreďuje sa na zásadu „najskôr základné otázky“**:

⇒ **Právny štát**: Krajiny musia vyriešiť záležitosti, ako napr. justičná reforma a boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii ihneď od začiatku procesu pristúpenia. Musia preukázať, že dlhodobo dosahujú konkrétne, udržateľné výsledky.

- ⇒ **Hospodárske riadenie:** Stať sa členom EÚ neznamena len dodržiavať pravidlá a normy EÚ. Znamená to aj zabezpečenie toho, aby bola krajina hospodársky pripravená na členstvo. Až potom môže využívať všetky výhody z prístúpenia do EÚ, pričom zároveň prispieva k rastu a prosperite hospodárstva EÚ.
- ⇒ **Demokratické inštitúcie** treba ďalej konsolidovať, napríklad lepšou parlamentnou kontrolou a reformami verejnej správy. Kvalita verejnej správy má takisto priamy dosah na schopnosť vlády efektívne poskytovať verejné služby, predchádzať korupcii a bojovať proti nej a podporovať konkurencieschopnosť a rast. Spolu s dobre fungujúcou verejnou správou je veľmi dôležité zabezpečiť silnejšiu úlohu občianskej spoločnosti.
- ⇒ **Základné práva:** Základné práva sú jadrom hodnôt EÚ a predstavujú dôležitý prvok prístupového procesu. Krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, musia zabezpečiť, aby sa tieto práva plne dodržiavali, najmä sloboda prejavu a práva osôb prináležiacich k menšinám vrátane Rómov. Zraniteľné skupiny musia byť chránené pred diskrimináciou vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie.
- ⇒ V neposlednom rade musia krajiny zabezpečiť **dobré susedské vzťahy** a regionálnu spoluprácu. Napríklad rámec rokovaní EÚ pre Srbsko predstavuje prácu smerom k normalizácii vzťahov s Kosovom, aby sa predišlo preneseniu konfliktov do EÚ.

Rozširovanie pomáha zlepšovať kvalitu života prostredníctvom integrácie a spolupráce. Krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, spolupracujú v oblastiach, ako je energetika, doprava, boj proti trestnej činnosti, bezpečnosť potravín, ochrana životného prostredia a zmena klímy.

Krok 1: Diskusia o fotografiách 15 minút

Žiakov rozdeľte do siedmich skupín. Každá skupina dostane súbor fotografií urobených v jednej neurčenej krajine z výstavy *Takí podobní, takí odlišní, takí európski* a hárok papiera A3 na napísanie svojich nápadov. Požiadajte ich, aby sa pozreli na obrázky. Čo si všimli a aké majú dojmy? Dostanú pokyny, aby ich napísali na hárok papiera A3. Môžu takisto skúsiť uhádnuť, ktorej krajine obrázky zodpovedajú (vopred nevedia, že lekcia je zameraná na krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti). Na túto úlohu im dajte 5 minút.

Keď skupina zhromaždí svoje dojmy, môžu diskutovať o svojich myšlienkach spolu ako trieda.

Na uľahčenie diskusie použite tieto otázky:

- *Čo ste si všimli najskôr?*
- *Aký je váš dojem z tejto krajiny na základe obrázkov, ktoré vidíte?*
- *Čo si myslíte, čo by mohlo byť miesto na obrázku?*
- *Pripomína vám nejaké miesto, na ktorom ste už boli?*

Žiaci diskutujú o uvedených otázkach vo svojich skupinách, potom ukážu svoje obrázky triede a prezentujú svoje dojmy. Po tejto úlohe zhromaždíte všetky obrázky na nástenke. Na bočnú stranu nástenky napíšete nasledujúce názvy krajín.

- *Albánsko*
- *Bosna a Hercegovina*
- *Bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko*
- *Kosovo*
- *Čierna Hora*
- *Srbsko*
- *Turecko*

Ako trieda hádajte, ktorá skupina fotografií bola urobená v ktorej krajine. Napíšete názov krajiny pod príslušnú skupinu fotografií.

- ⇒ Po tomto cvičení môže učiteľ ukázať videoklip *Skryté poklady Európy*. Po premietnutí videa sa učiteľ môže žiakov opýtať, čo si myslia, aké poslanstvo sa snažilo video priniesť. Prekvapilo ich niečo vo videu? Čo pochopili zo štruktúry otázok a odpovedí? Učiteľ môže poskytnúť viac informácií o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti.

Krok 2: Označovanie krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti 10 minút

Každá skupina dostane fotokópiu pracovného listu *Označovanie krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti*. Skupinám dajte päť minút, aby sa pokúsili označiť všetky krajiny. Prejdite s celou triedou po mape a overte, či ich niektorá skupina má všetky správne.

Krok 3: Vyhľadávanie informácií o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti **15 minút**

Žiaci hrajú hru v krajine, ktorá im bola pridelená v cvičení s fotografiami. Môžu ju hrať sami doma alebo v skupinách na školských počítačoch podľa dostupného času a zdrojov. Pritom si robia poznámky o tom, čo sa učia, s použitím pracovného listu *Nájdí fakty*.

Upozornenie: Na zodpovedanie niektorých otázok v pracovnom liste budú žiaci potrebovať prístup k internetu. Tieto otázky sú uvedené v nasledujúcom zozname.

- *Ako sa volá hlavné mesto krajiny?*
- *Čo predstavuje hlavný vývoz a dovoz krajiny?*
- *Aká je oficiálna mena tejto krajiny?*
- *Ktoré krajiny sú jej hlavnými obchodnými partnermi?*
- *Aké sú hlavné priemyselné odvetvia v tejto krajine?*

⇒ *Nepovinné, v závislosti od času: Vyberte dve skupiny, aby prezentovali svoje zistenia v celej triede formou krátkej prezentácie.*

Krok 4: Celotriedna diskusia   **5 minút**

Opýtajte sa triedy tieto otázky:

- *Všimli ste si nejaké podobnosti medzi krajinami západného Balkánu a Tureckom a vašou krajinou?*
- *A rozdiely?*
- *Vidíte podobnosti/rozdiely medzi krajinami západného Balkánu a Tureckom a (inými) členskými štátmi EÚ?*

4 Plán 3. lekcie: Ako prebieha proces rozširovania?

Oblasť

Kritériá a kroky pre vstup do Európskej únie

Ťažiskový predmet

Spoločenské vedy/história

Vzdelávacie ciele

Na konci lekcie budú žiaci

- vedieť o kritériách, ktoré musí splniť každá krajina, ktorá chce vstúpiť do EÚ, aby sa mohla stať členským štátom EÚ,
- mať poznatky o oficiálnych krokoch, ktorými musia prejsť krajiny, aby sa stali členským štátom EÚ.

Typy cvičení

Brainstroming, diskusia v triede, dopĺňacie cvičenie, zoraďovanie

Príprava a materiály

- ✓ Pracovný list *Kritériá pre vstup do EÚ* (jedna fotokópia pre každého žiaka)
- ✓ Súbory kartičiek s témou *Proces vstupu do EÚ* (učiteľ v rámci prípravy na lekcii povystrihuje kartičky)
- ✓ Náučná hra o rozširovaní EÚ

Krok 1: Hra 5 minút

Trieda sa rozdelí do skupín a každá skupina spozná kandidátsku krajinu/potenciálnu kandidátsku krajinu hraním hry (deti sú požiadané, aby v hre prešli konkrétnou krajinou buď v triede, alebo doma pred uskutočnením hodiny). Každá skupina je vyzvaná, aby vybrala jeden zaujímavý fakt o ich krajine a prezentovala ho triede.

⇒ *Nepovinné, ak trieda dokončila plán 2. lekcie.*

Opakovanie 5 minút

Požiadajte skupiny z minulej lekcie, aby sa znovu vytvorili a spomenuli si na čo najviac faktov o ich krajine. Skupina s najvyšším počtom faktov vyhráva.

Krok 2: Aké sú kritériá pre vstup do EÚ?

5 minút

Brainstorming celej triedy na tému, aké by mohli byť kritériá pre vstup do EÚ. Návrhy žiakov zhromaždíte na tabuli. Žiaci môžu ako súvisiace informácie používať svoje poznatky o tom, ako je možné vstúpiť do iných medzinárodných organizácií.

Krok 3: Úvod ku kritériám EÚ 15 minút

Požiadajte žiakov, aby pracovali samostatne a vyplnili odseky v pracovnom liste *Kritériá pre vstup do EÚ* uvedené v prílohe. Potom ich požiadajte, aby našli najlepší nadpis pre každý odsek. Keď žiaci skončia, skontrolujte s celou triedou správne odpovede.

Téma na diskusiu: PODMIENKY ČLENSTVA

V Zmluve o Európskej únii sa hovorí, že každá európska krajina môže požiadať o členstvo, ak rešpektuje demokratické hodnoty EÚ a je odhodlaná ich podporovať.

Prvým krokom pre krajinu je splnenie kľúčových kritérií pre vstup. Tieto kritériá boli vymedzené najmä na zasadnutí Európskej rady v Kodani v roku 1993, a preto sa označujú ako kodanské kritériá alebo prístupové kritériá. Predstavujú základné podmienky, ktoré musia všetky kandidátske krajiny splniť, aby sa stali členským štátom. Sú to:

- politické kritériá: stabilné inštitúcie zaručujúce demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín,
- hospodárske kritériá: fungujúca trhovú ekonomiku a schopnosť čeliť konkurencii a trhovým silám v EÚ,
- kritériá administratívnej a inštitucionálnej kapacity: schopnosť prijímať a účinne vykonávať povinnosti členstva vrátane dodržiavania cieľov politickej, hospodárskej a menovej únie.

EÚ musí byť tiež schopná začleňovať nových členov.

Krok 4: Porovnávanie očakávaní a skutočnosti

10 minút

Napíšte kodanské kritériá na tabuľu. Potom v triede diskutujte o týchto otázkach:

- Čo si myslíte, prečo boli vybrané tieto kritériá?
- Ako odzrkadľujú hodnoty EÚ?

Počas 5 minút pracujte na navrhnutí motto pre EÚ. Pýtajte sa niektorých žiakov na ich návrhy. Potom sa s triedou podelte o skutočné motto EÚ: Zjednotení v rozmanitosti. V triede diskutujte, prečo je to dobré motto pre EÚ (alebo prečo nie).

Ďalšie informácie o motte: Poukazuje na spôsob, ako sa Európania v záujme mieru a prosperity spojili vo forme EÚ, pričom sú zároveň obohacovaní mnohými rôznymi kultúrami, tradíciami a jazykmi kontinentu. Viac informácií sa nachádza na adrese: http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/motto/index_sk.htm

Krok 5: Učenie sa o krokoch na ceste k členstvu v EÚ 10 minút

Rozdeľte žiakov do skupín (4 až 6 žiakov v skupine) a každej skupine dajte súbor pomiešaných kartičiek s krokmi vstupu do EÚ. Vysvetlite žiakom, že majú spolupracovať a správne zoradiť kartičky.

Na túto úlohu dajte žiakom 5 až 10 minút, potom s celou triedou poradie skontrolujte:

Odpovede:

1. Krajina predloží Rade svoju žiadosť, v ktorej vyhlási svoje želanie stať sa členom EÚ.
2. Európska komisia predloží stanovisko k žiadosti.
3. Vlády členských štátov musia jednomyselne rozhodnúť, či akceptujú kandidátske postavenie žiadajúcej krajiny.
4. Po splnení určitých podmienok sa začnú prístupové rokovania, ale len so súhlasom všetkých členských štátov.
5. Krajina musí uplatňovať právne predpisy a pravidlá EÚ. Všetky členské štáty EÚ musia súhlasiť s tým, že krajina splnila všetky potrebné požiadavky.
6. Po ukončení všetkých rokovaní Európska komisia musí vydať stanovisko o tom, či je krajina pripravená stať sa členským štátom.
7. Členské štáty musia jednomyselne rozhodnúť o tom, či sa ukončí proces a podpíše sa zmluva o pristúpení. Všetky súčasné členské štáty a budúci členský štát podpíšu zmluvu o pristúpení. Svoj súhlas musí udeliť aj Európsky parlament.
8. Krajina sa môže stať členským štátom EÚ až po ratifikácii zmluvy o pristúpení vo všetkých súčasných členských štátoch.

Téma na diskusiu: SÚČASNÝ PROGRAM ROZŠIROVANIA – AKO A PREČO?

Politika rozširovania je i dnes motiváciou na transformáciu a zárukou stability v tých krajinách juhovýchodnej Európy, ktoré ašpirujú na členstvo v EÚ. Pôsobenie a vplyv EÚ týmto krajinám pomáha vykonávať demokratické a hospodárske reformy, zlepšovať právny štát a budovať väzby so svojimi susedmi.

Prebiehajúci proces rozširovania EÚ je vzhľadom na to, že sa podporuje stabilita a spolupráca v regióne, ktorý je v tesnom susedstve EÚ, v záujme EÚ a jej občanov. Procesom sa vytvára prostredie priaznivo naklonené hospodárskemu rastu a investíciám. Pomáha riešiť záležitosti, ako napr. boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii, a posilňuje sa ním justícia, bezpečnosť a základné práva.

Politika rozširovania je založená na prísnych, ale spravodlivých podmienkach, pričom každá krajina sa posudzuje individuálne. To znamená, že každá krajina napreduje smerom k členstvu v EÚ tempom určeným jej vlastnými výsledkami pri plnení podmienok a štandardov EÚ. Žiadne skratky či jednoduché riešenia nie sú dovolené, keďže v dlhodobom horizonte by neprospeli ani krajinám ašpirujúcim na členstvo v EÚ, ani samotnej EÚ.

So zužitkovaním poznatkov získaných v minulosti **je proces pristupovania dnes prísnejší a komplexnejší a sústreďuje sa na zásadu „najskôr základné otázky“:**

- ⇒ **Právny štát**
- ⇒ **Hospodárske riadenie**
- ⇒ **Demokratické inštitúcie**
- ⇒ **Základné práva**
- ⇒ **Dobré susedské vzťahy a regionálna spolupráca**

Rozširovanie sa musí chápať ako proces, ktorý podporuje reformy a zásadné zmeny potrebné na splnenie záväzkov, ktoré vyplývajú z členstva v EÚ. Takéto zmeny si nevyhnutne vyžadujú čas. O to dôležitejšie je opätovne jednoznačne potvrdiť európsku perspektívu krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti.

Rozširovanie môže byť pre EÚ a partnerské krajiny prospešné iba vtedy, ak prináša skutočné a trvalo udržateľné reformy. Prostredníctvom tohto procesu sa krajiny v plnej miere pripravujú na pristúpenie k EÚ a budú schopné využívať výhody a prevziať povinnosti, ktoré z členstva vyplývajú.

5 Ďalšie výučbové materiály

Tu sú iné užitočné webové stránky a zdroje, ktoré sa dajú využiť na hodinách.

- Viac informácií o členských štátoch EÚ:
http://europa.eu/about-eu/countries/index_sk.htm
- Viac informácií o politike rozširovania a o krajinách zapojených do procesu:
<http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement>
- 12 lekcií o Európe:
<http://bookshop.europa.eu/en/europe-in-12-lessons-pbNA0213714/>
- Videoklip *Skryté poklady Európy*: https://www.youtube.com/watch?v=R_jRjPI9iRQ
- Animované videá o procese rozširovania EÚ a kľúčové oblasti reformy:
  - [Rozširovanie Európskej únie – Ako to funguje](#)
  - [Rozširovanie Európskej únie – Zabezpečovanie právneho štátu](#)
  - [Rozširovanie Európskej únie – Reforma verejnej správy](#)
- Krátke dokumenty o ľuďoch z krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, ako aj o expertoch na európsku integráciu z členských štátov EÚ:

Zástupcovia z kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín:

- **Albánsko** – operná speváčka Ermonela Jahoová:
<https://vimeo.com/114858479>
- **Bosna a Hercegovina** – speváčka Amira Medunjaninová:
<https://vimeo.com/114858480>
- **Bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko** – módny návrhár Nikola Eftimov: <https://vimeo.com/114858481>
- **Kosovo** – olympijská džudistka Majlinda Kelmendiová:
<https://vimeo.com/95106035>
- **Čierna Hora** – divadelný režisér Janko Ljumovic:
<https://vimeo.com/114858481>
- **Srbsko** – mladý podnikateľ Miloš Milisavljević: <https://vimeo.com/95094253>
- **Turecko** – podnikateľ Umit Boyner: <https://vimeo.com/95105063>

Expertí na európsku integráciu z členských štátov EÚ:

- Profesor Jacques Rupnik (Francúzsko): <https://vimeo.com/92930204>
- Olaf Boehnke (Nemecko): <https://vimeo.com/114858483>
- Profesorka Helen Wallaceová (Spojené kráľovstvo):
<https://vimeo.com/92931157>

- Fotografie z krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti:

http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/multimedia-library/photo-galleries/index_en.htm

6 Klúč odpovedí

Plán 1. lekcie: História EÚ dodnes

Odpovede:

Skupina A	Rakúsko, Fínsko, Švédsko	1995
Skupina B	Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko a Taliansko.	1957
Skupina C	Bulharsko, Rumunsko	2007
Skupina D	Chorvátsko	2013
Skupina E	Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovensko, Slovinsko	2004
Skupina F	Dánsko, Írsko, Spojené kráľovstvo	1973
Skupina G	Grécko	1981
Skupina H	Španielsko, Portugalsko	1986

Plán 2. lekcie: Učenie sa o krajinách, ktoré chcú vstúpiť do EÚ

Odpovede

1. Bosna a Hercegovina, 2. Srbsko, 3. Čierna Hora, 4. Kosovo, 5. Albánsko, 6. bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, 7. Turecko

Plán 3. lekcie: Ako prebieha proces rozširovania?

Odpovede

Politika rozširovania EÚ je investíciou v záujme mieru, bezpečnosti a stability v Európe. Poskytuje zintenzívnené ekonomické a obchodné príležitosti pre spoločný prospech EÚ a krajín, ktoré sa usilujú o to, aby sa stali členskými štátmi EÚ.

Základné oblasti, ktoré sú hodnotené s cieľom overiť, či sú krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, dobre pripravené, sú: právny štát, základné práva, posilnenie demokratických inštitúcií, ako aj ekonomický rozvoj a konkurencieschopnosť. V tom sa odzrkadľuje dôležitosť, ktorú EÚ pripisuje svojim základným hodnotám a všeobecným politickým prioritám.

⇒ Právny štát: Krajiny musia vyriešiť záležitosti, ako napr. justičná reforma a boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii ihneď od začiatku procesu pristúpenia. Musia preukázať, že dlhodobo dosahujú konkrétne, udržateľné výsledky.

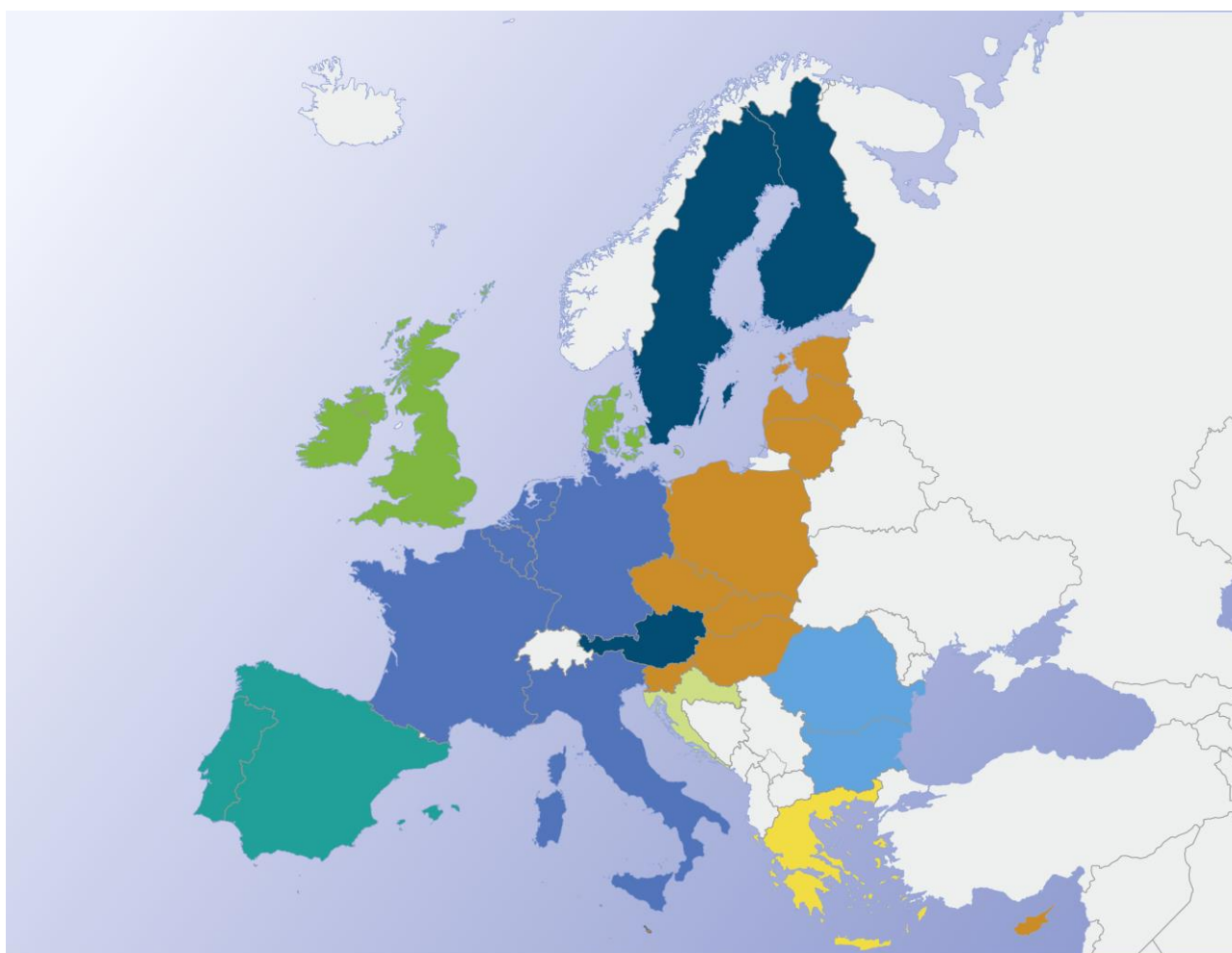
- ⇒ Hospodárske riadenie: Stať sa členom EÚ neznamená len dodržiavať pravidlá a normy EÚ, znamená to takisto hospodárske ozdravenie krajiny tak, aby bola pripravená na členstvo a mohla plnohodnotne využívať výhody prístúpenia k EÚ a zároveň prispievať k rastu a prosperite hospodárstva EÚ.
- ⇒ Demokratické inštitúcie treba ďalej konsolidovať, napríklad lepšou parlamentnou kontrolou a reformami verejnej správy. Kvalita verejnej správy má takisto priamy dosah na schopnosť vlády efektívne poskytovať verejné služby, predchádzať korupcii a bojovať proti nej a podporovať konkurencieschopnosť a rast. Spolu s dobre fungujúcou verejnou správou je veľmi dôležité zabezpečiť silnejšiu úlohu občianskej spoločnosti.
- ⇒ Základné práva sú jadrom hodnôt EÚ. Krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, musia zabezpečiť, aby sa tieto práva plne dodržiavali, najmä sloboda prejavu a práva osôb prináležiacich k menšinám vrátane Rómov. Zraniteľné skupiny musia byť chránené pred diskrimináciou vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie.
- ⇒ Regionálna spolupráca a dobré susedské vzťahy sú základnými prvkami stabilizácie a pridruženia – procesu, ktorý vedie krajiny západného Balkánu k členstvu v EÚ. Regiónu pomáhajú riešiť spoločné výzvy, ako sú nedostatky energie, znečistenie, dopravná infraštruktúra, boj proti organizovanému zločinu.

7 Ďalšie zdroje – Žiaci vo veku 10 až 12 rokov

Plán 1. lekcie, pracovný list: História EÚ dodnes

Na mape označte každú skupinu krajín príslušným písmenom.

Skupina	Krajiny	Dátum vstupu
A	Rakúsko, Fínsko, Švédsko	
B	Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko a Taliansko.	
C	Bulharsko, Rumunsko	
D	Chorvátsko	
E	Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovensko, Slovinsko	
F	Dánsko, Írsko, Spojené kráľovstvo	
G	Grécko	
H	Španielsko, Portugalsko	

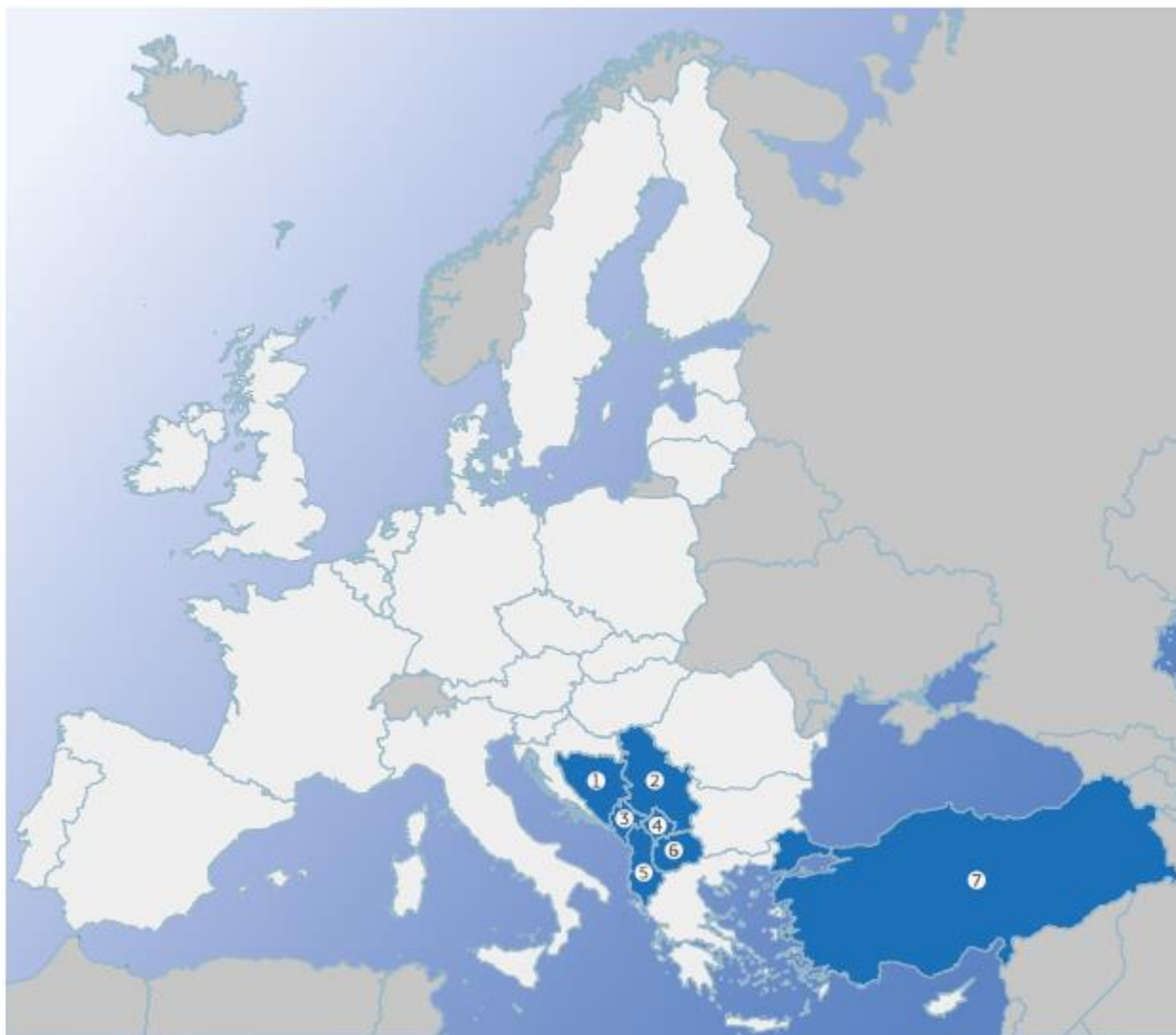

Uvedené krajiny vstúpili do EÚ v týchto rokoch:
1957, 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013

Pokyny: Spolupracujte s partnermi a diskutujte o tom, kedy jednotlivé krajiny vstúpili do EÚ. Svoju odpoveď napíšte do tabuľky.

Plán 2. lekcie, pracovný list 1: **Označovanie krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti**

Pokyny: Viete správne označiť všetky krajiny, ktoré sa chcú pridať k EÚ? Ak vám na konci zostane čas, vyskúšajte, koľko súčasných štátov EÚ, označených nabiele, viete správne označiť!

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Plán 2. lekcie, pracovný list 2: Zistite fakty

Pokyny: Požiadali vás, aby ste uskutočnili objavnú misiu. Viete nájsť kľúčové informácie o krajine, ktorá vám bola pridelená?

Na ilustráciu svojich odpovedí môžete použiť obrázky.

Názov krajiny:

1. Ako sa volá hlavné mesto krajiny?
2. Aký je počet obyvateľov krajiny?
3. Aká je oficiálna mena, ktorá sa používa v tejto krajine?
4. Vymenujte niektoré geografické prvky (pohorie, rieku, vodnú plochu) v krajine.
5. Uveďte meno známej osoby z tejto krajiny. Čím sa preslávila?
6. Aké jedlo alebo jedlá sú obľúbené v tejto krajine?
7. Aké voľne žijúce zvieratá sa vyskytujú v tejto krajine?

Plán 3. lekcie, pracovný list: Kritériá pre vstup do EÚ

Pokyny: Medzery doplňte ďalej uvedenými slovami.

základný, mier, právny štát, bezpečnosť, stabilita, demokratické inštitúcie, rast a prosperita, korupcia, hospodársky rozvoj, právny štát, hospodársky, základný, demokratické inštitúcie, prejav, občianska spoločnosť

Politika rozširovania EÚ je investíciou v záujme _____, _____ a _____ v Európe. Poskytuje zintenzívnené ekonomické a obchodné príležitosti pre spoločný prospech EÚ a krajín, ktoré sa usilujú o to, aby sa stali členskými štátmi.

Základné oblasti hodnotené s cieľom overiť, či sú krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, dobre pripravené, sú: _____, _____ práva, posilnenie _____, ako aj _____ a konkurencieschopnosť. V tom sa odzrkadľuje dôležitosť, ktorú EÚ pripisuje svojim základným hodnotám a všeobecným politickým prioritám.

⇒ _____: krajiny musia vyriešiť záležitosti, ako napr. justičná reforma a boj proti organizovanej trestnej činnosti a _____ ihneď od začiatku procesu pristúpenia. Musia preukázať, že dlhodobo dosahujú konkrétne, udržateľné výsledky.

⇒ _____ riadenie: stať sa členom EÚ neznamena len dodržiavať pravidlá a normy EÚ, znamená to takisto hospodárske ozdravenie krajiny tak, aby bola pripravená na členstvo a mohla plnohodnotne využívať výhody pristúpenia k EÚ a zároveň prispievať k _____ hospodárstva EÚ.

⇒ _____ treba ďalej konsolidovať, napríklad lepšou parlamentnou kontrolou a reformami verejnej správy. Kvalita verejnej správy má takisto priamy dosah na schopnosť vlády efektívne poskytovať verejné služby, predchádzať korupcii a bojovať proti nej a podporovať konkurencieschopnosť a rast. Spolu s dobre fungujúcou verejnou správou je veľmi dôležité zabezpečiť silnejšiu úlohu _____.

⇒ _____ práva sú jadrom hodnôt EÚ. Krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, musia zabezpečiť, aby sa tieto práva plne dodržiavali, najmä sloboda _____ a práva osôb prináležiacich k menšinám vrátane Rómov. Zraniteľné skupiny musia byť chránené pred diskrimináciou vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

Plán 3. lekcie, učebná pomôcka: Proces vstupu do EÚ

Každá z kartičiek predstavuje iný krok vo vstupe do EÚ. Správne ich zoradíte.

<p>Vlády členských štátov musia jednomyselne rozhodnúť, či akceptujú kandidátske postavenie žiadajúcej krajiny. Po splnení určitých podmienok sa začnú prístupové rokovania, ale len so súhlasom všetkých členských štátov.</p>	<p>Členské štáty musia jednomyselne rozhodnúť o tom, či sa ukončí proces a podpíše sa zmluva o pristúpení. Všetky súčasné členské štáty a budúci členský štát podpíšu zmluvu o pristúpení. Svoj súhlas musí udeliť aj Európsky parlament. Krajina sa môže stať členským štátom EÚ až po ratifikácii zmluvy o pristúpení vo všetkých súčasných členských štátoch.</p>
<p>Krajina musí uplatňovať právne predpisy a pravidlá EÚ. Všetky členské štáty EÚ musia súhlasiť s tým, že krajina splnila všetky potrebné požiadavky. Po ukončení všetkých rokovaní Európska komisia musí vydať stanovisko o tom, či je krajina pripravená stať sa členským štátom.</p>	<p>Krajina predloží Rade svoju žiadosť, v ktorej vyhlási svoje želanie stať sa členom EÚ. Európska komisia potom predloží stanovisko k žiadosti.</p>

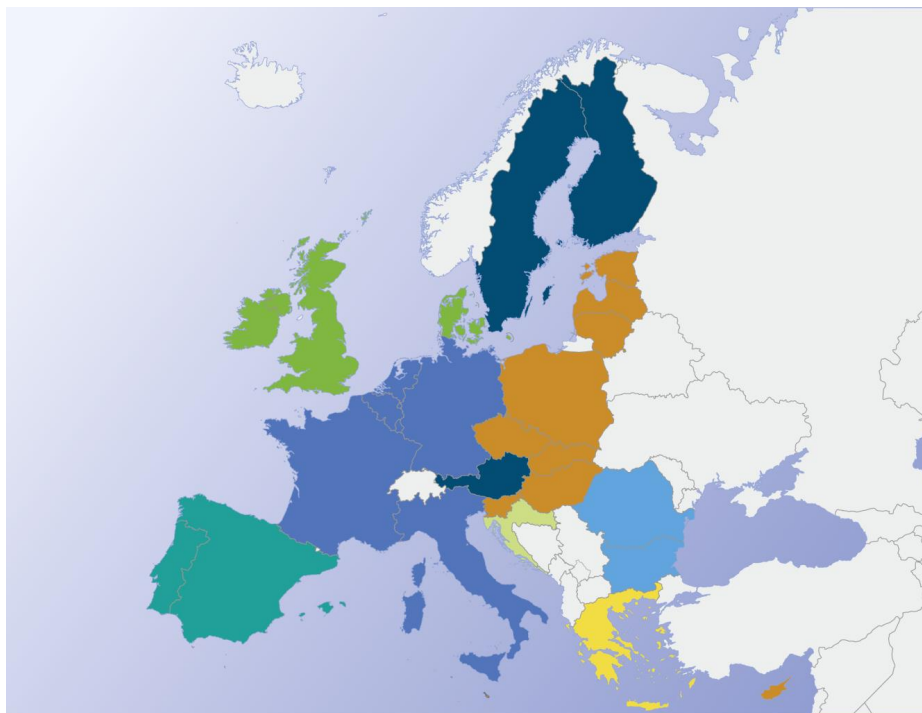
8 Ďalšie zdroje – Žiaci vo veku 13 až 15 rokov

Plán 1. lekcie, pracovný list: História EÚ dodnes

Európska únia predstavuje jedinečné hospodárske a politické partnerstvo 28 európskych krajín. Začalo sa v roku 1951, keď šesť zakladajúcich krajín začalo projekt hospodárskej spolupráce známy ako Európske spoločenstvo uhlia a ocele. Odvtedy došlo k siedmim ďalším vlnám rozšírenia, ktoré privítali ďalších 22 krajín v Únii.

Tu je zoznam krajín v EÚ:

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švédsko a Taliansko

Krajiny vstupovali do EÚ v rôznych rokoch, niektoré vstúpili do EÚ samostatne, niektoré zároveň s inými krajinami:

1957, 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013

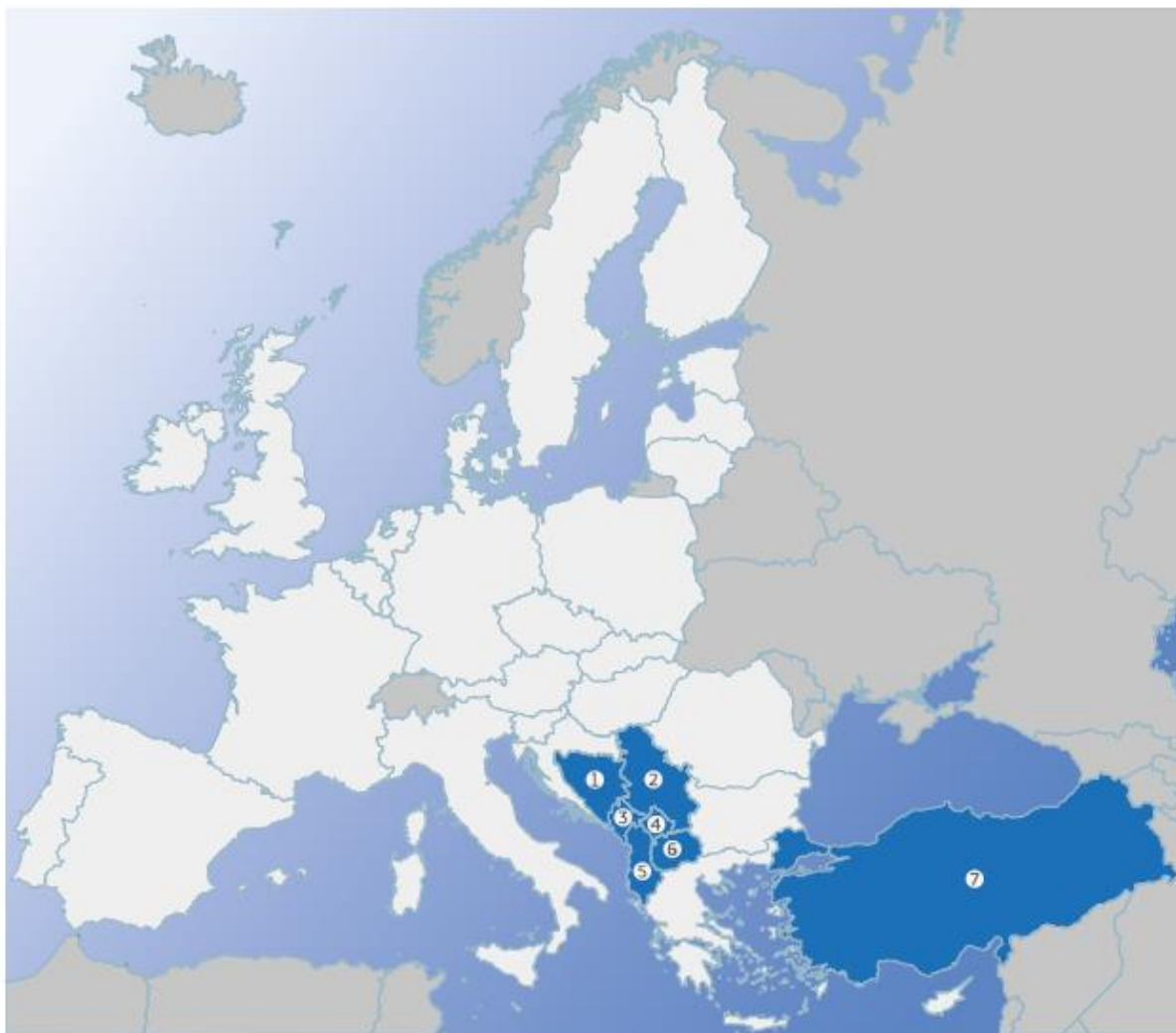
Pokyny: Viete zoskupit' tieto krajiny podľa roku, v ktorom vstúpili do EÚ? Pomôže vám poskytnutá mapa. Spolupracujte s partnermi a diskutujte o tom, kedy jednotlivé skupiny krajín vstúpili do EÚ. Svoju odpoveď napíšte do tabuľky.

Skupina	Krajiny v tejto skupine	Dátum vstupu
A		
B		
C		
D		
E		
F		
G		
H		

Plán 2. lekcie, pracovný list 1: **Označovanie krajín, ktoré chcú vstúpiť do EÚ v budúcnosti**

Albánsko, Bosna a Hercegovina, bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, Kosovo, Čierna Hora, Srbsko a Turecko majú európsku perspektívu. Túto skutočnosť potvrdili členské štáty EÚ, to znamená, že uvedené krajiny môžu vstúpiť do EÚ, ak splnia všetky nevyhnutné podmienky. Potenciálni budúci členovia EÚ sa nachádzajú v rôznych fázach procesu.

Pokyny: Viete správne označiť všetky kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny? Ak vám na konci zostane čas, vyskúšajte, koľko súčasných štátov EÚ viete takisto správne označiť.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

Plán 2. lekcie, pracovný list 2: Zistite fakty

Pokyny: Viete nájsť kľúčové informácie o krajine, ktorá vám bola na prácu pridelená?

Názov krajiny:

1. Ako sa volá hlavné mesto krajiny?
2. Aký je počet obyvateľov krajiny?
3. S ktorými inými krajinami má táto krajina spoločnú hranicu?
4. Vymenujte niektoré geografické prvky (pohorie, rieku, vodnú plochu) v krajine.
5. Uvedte meno jednej známej osoby z tejto krajiny. Čím sa preslávila?
6. Aké jedlo alebo jedlá sú obľúbené v tejto krajine?
7. Čo predstavuje hlavný vývoz a dovoz krajiny?
8. Aká je oficiálna mena tejto krajiny?
9. Ktoré krajiny sú hlavnými obchodnými partnermi tejto krajiny?
10. Aké sú hlavné priemyselné odvetvia v tejto krajine?

Plán 3. lekcie, pracovný list: Kritériá pre vstup do EÚ

Pokyny: Medzery vyplňte vhodným slovom.

Politika rozširovania EÚ je investíciou v záujme _____, _____ a _____ v Európe. Poskytuje zintenzívnené ekonomické a obchodné príležitosti pre spoločný prospech EÚ a krajín, ktoré sa usilujú o to, aby sa stali členskými štátmi.

Základné oblasti hodnotené s cieľom overiť, či sú krajiny, ktoré chcú vstúpiť do EÚ, dobre pripravené, sú: _____, _____ práva, posilnenie _____ ako aj _____ a konkurencieschopnosť. Tieto otázky odzrkadľujú dôležitosť, ktorú EÚ pripisuje svojim základným hodnotám a všeobecným prioritám.

⇒ _____: krajiny musia vyriešiť záležitosti, ako napr. justičná reforma a boj proti organizovanej trestnej činnosti a _____ ihneď od začiatku procesu pristúpenia. Musia preukázať, že dlhodobo dosahujú konkrétne, udržateľné výsledky.

⇒ _____ riadenie: Stať sa členom EÚ neznamena len dodržiavať pravidlá a normy EÚ. znamená to takisto hospodárske ozdravenie krajiny tak, aby bola pripravená na členstvo a mohla plnohodnotne využívať prínosy pristúpenia k EÚ a zároveň prispievať k _____ hospodárstva EÚ.

⇒ _____ treba ďalej konsolidovať, napríklad lepšou parlamentnou kontrolou a reformami verejnej správy. Kvalita verejnej správy má takisto priamy dosah na schopnosť vlády efektívne poskytovať verejné služby, predchádzať korupcii a bojovať proti nej a podporovať konkurencieschopnosť a rast. Spolu s dobre fungujúcou verejnou správou je veľmi dôležité zabezpečiť silnejšiu úlohu _____.

⇒ _____ práva sú jadrom hodnôt EÚ. Krajiny, ktoré chcú pristúpiť do EÚ, musia zabezpečiť, aby sa tieto práva plne dodržiavali, najmä sloboda _____ a práva osôb prináležiacich k menšinám vrátane Rómov. Zraniteľné skupiny musia byť chránené pred diskrimináciou vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

Plán 3. lekcie, učebná pomôcka: Proces vstupu do EÚ

Každá z kartičiek predstavuje iný krok vo vstupe do EÚ. Správne ich zoradíte.

Krajina predloží Rade svoju žiadosť, v ktorej vyhlási svoje želanie stať sa členom EÚ.

Po splnení určitých podmienok sa začnú prístupové rokovania, ktoré sa takisto uskutočňujú len so súhlasom všetkých členských štátov.

Na tomto základe je potrebné, aby vlády členských štátov jednomyseľne rozhodli, či akceptujú kandidátske postavenie žiadajúcej krajiny.

Krajina sa môže stať členským štátom EÚ až po ratifikácii zmluvy o pristúpení vo všetkých súčasných členských štátoch.

Po ukončení rokovaní o všetkých kapitolách Komisia musí vydať stanovisko o tom, či je krajina pripravená stať sa členským štátom.

Európska komisia, ktorá dôsledne sleduje krajiny zapojené do procesu rozširovania, predkladá stanovisko k žiadosti.

Je potrebné, aby členské štáty na základe týchto odporúčaní jednomyseľne rozhodli o tom, či sa ukončí proces a s príslušnou krajinou sa podpíše zmluva o pristúpení. Všetky súčasné členské štáty a nastávajúci členský štát podpíšu zmluvu o pristúpení. Svoj súhlas musí udeliť aj Európsky parlament.

Krajina teraz musí pracovať na vykonávaní právnych predpisov a pravidiel EÚ. Všetky členské štáty EÚ musia súhlasiť s tým, že krajina splnila všetky potrebné požiadavky a že prijala normy EÚ.